

Luonnontuotealan kehittämisenäkymiä ja –tarpeita Etelä-Savossa

Mikkeli 8.3.2016

Birgitta Partanen, HY/Ruralia-instituutti

Luomumetsistä moneksi -hanke

Taustaa Etelä-Savon luonnontuotealasta

Merkittävimmät luonnontuotealan yritykset ovat **marja- ja sieniyrityksiä**, esim. Maa-aitta Oy, Aten Marja-Aitta, Saimaan Marja Ky ja Marjamarkkinointi Kauko Pesonen.

Myös **monitoimiyrityksiä**, joilla kursseja, retkiä, koristemateriaaleja ja koriste-esineitä, esim. Kaarnikka/Päivi Saikkonen, Toivolan mökki- ja luontopalvelut.

Osaajia ”reservissä”, koulutettuja keruutuotetarkastajia, -neuvoja, -poimijoita. Kuitenkin aktiivikerääjät ikääntyvät ja nuorempi polvi ei vielä tarpeeksi aktiivista.

Lisäksi luonnonkosmetiikkaa: Mellis Oy (kuva <http://www.mellis.fi>)

Kehittämistarpeita

Luomukeruualueiden lisääminen

- tiedotushanke Luomumetsistä moneksi

Tuotekehitys ja jatkojalostus

- Jalostusasteen nosto tärkeää, hyviä raaka-aineitamme ei kannata viedä sellaisenaan

Markkinointi

- kuinka tuodaan esiin, kuinka puhtaita ja laadukkaita raaka-aineita ja tuotteita meillä on

Puhtaita tuotteita Itä-Suomesta

KUVA: <http://www.marjamarkkinointi.fi/>

ISO 22000
BUREAU VERITAS
Certification

Kehittämistarpeita - koulutus ja yhteistyö

Koulutukset

- Lyhytkoulutukset ajankohtaisista aiheista tarpeen, toimivat myös hyvin verkostojen luomisessa ja ylläpitämisessä

Luonnontuotealan erikoisammattitutkinnon käynnistäminen valtakunnallisessa yhteistyössä

Yhteistyön lisääminen

- Volyymien nosto, muut toimialat, mm. matkailu

Rahoitus ja investoinnit

- Uusi teknologia tarpeen, että päästään eteenpäin!

Luomumetsistä moneksi -tiedotushanke 2015 - 2016

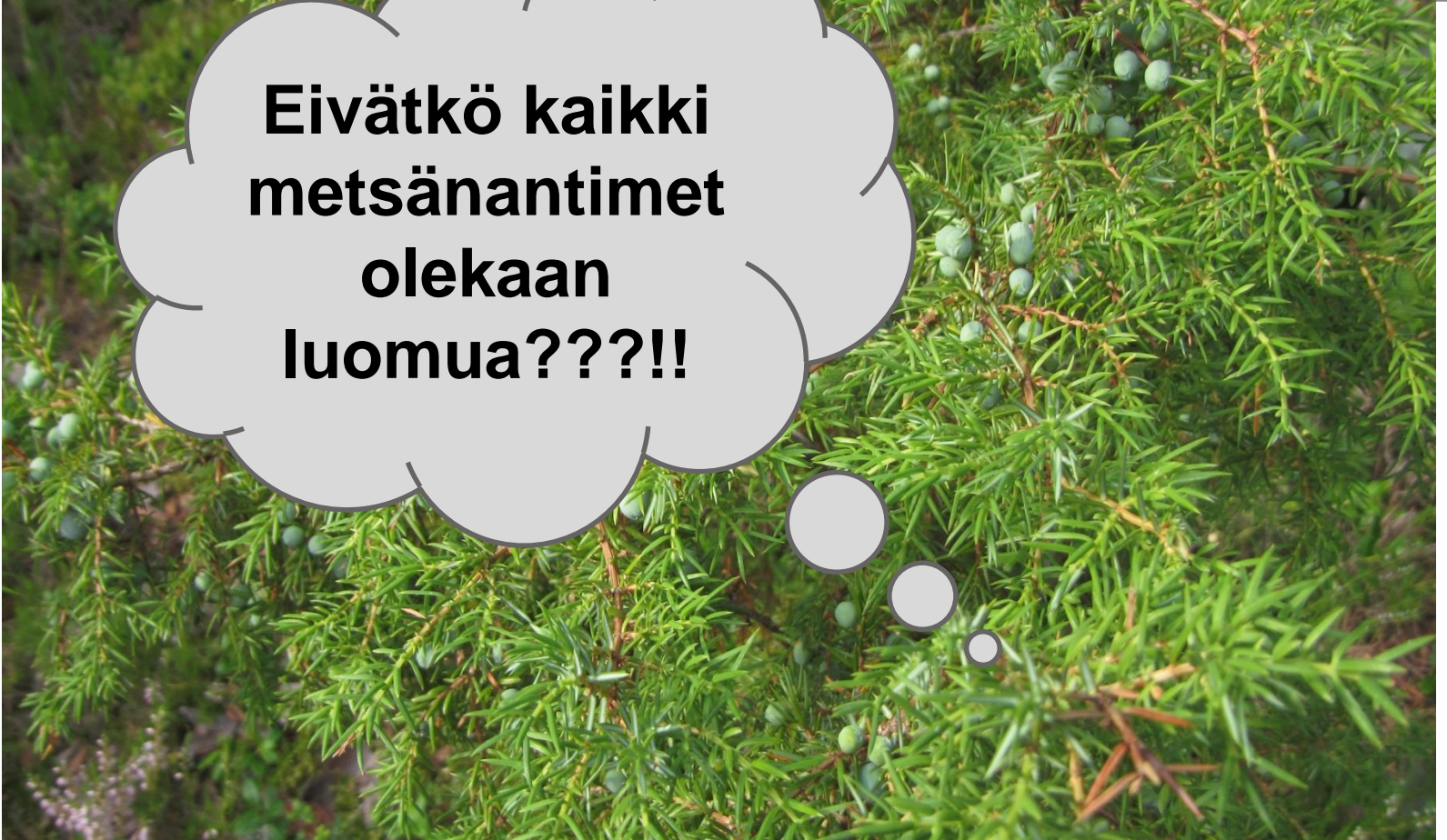

- Etelä-Savossa käynnistettiin Luomumetsistä moneksi –hanke, jossa tiedotetaan metsien luomusertifiointista ja selvitetään sen merkitystä metsien monikäytön, keruutuotteiden jatkojalostuksen ja matkailun kannalta
- toteuttavat Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti yhteistyössä Suomen Metsäkeskuksen kanssa
- rahoittaa Etelä-Savon Ely-keskus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

Mitä tarkoittaa luomukeruu?

**Eivätkö kaikki
metsänantimet
olekaan
luomua???!?**

Luomuluonnontuote eli luomukeruutuote

Neuvoston asetuksen (EY 834/2007)
vaatimusten mukaisesti kerätty
luonnonvarainen kasvituote

Milloin luonnontuote on luomua?

Luonnontuotteet ovat luomua **vain silloin, kun koko ketju on luomuvalvonnassa:**

- luonnontuotteet on kerätty **tarkastetuilta ja valvontaan liitetyiltä alueilta.**
- Luomukeruualueet, luomukeruuotteiden ostajat ja jalostajat **tarkastetaan vuosittain.**
- Jokaisen luomupoimijan tulee antaa luomukeruuotteiden ostajalle **kirjallinen sitoumus**, jossa sitoutuu noudattamaan luomupoimintaehtoja.

Luomukeruu Suomessa

Marjat ovat merkittävimpiä luomukeruu tuotteita. Sadot v. 2014:

- Mustikka 5 866 328 kg, josta luomua 52 %
- Puolukka 2 980 879 kg, josta luomua 25 %
- Lakka 161 855 kg, josta luomua 58 %

(Lähde: MARSI 2014)

Satomäärät vaihtelevat suuresti vuosittain ja alueittain.

Luomukeruu Suomessa

**Pakurin ja pihkan
kysyntä luomuna**

Kuva: Eija Vuorela

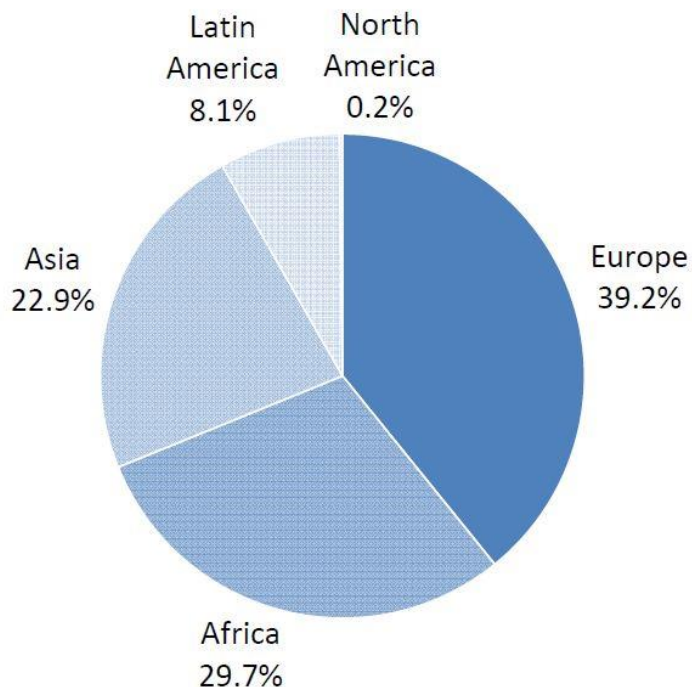

Luomukeruualat maailmalla (v. 2013, FiBL-IFOAM 2015)

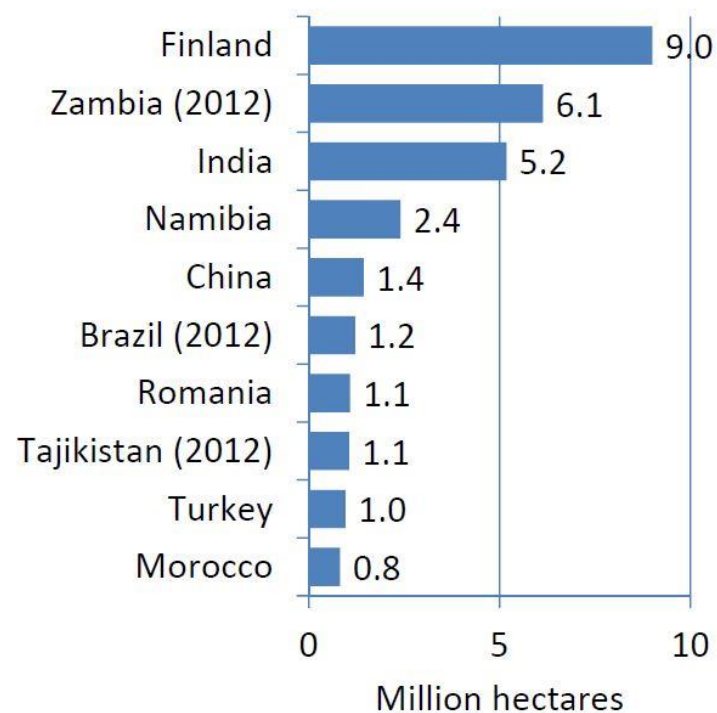
Distribution of organic wild collection areas by region 2013

Source: FiBL-IFOAM Survey 2015

The ten countries with the largest wild collection areas 2013

Source: FiBL-IFOAM survey 2015

Suomessa on noin 30% koko maailman luomukeruualueista

Suomessa (Lappi, Kainuu, Koillismaa) on maailman laajin yhtenäinen luomukeruualue, nyt 11,6 milj. ha. Selvittäjänä toimii Suomen 4H-liitto/Youngfour Oy.

Tämänhetkinen 11,6 milj. ha:n alue on jo lähes 38 % Suomen maapinta-alasta.

Luomukeruualue olisi tuplattavissa sertifioimalla metsät myös muualla Suomessa.

Tämä on ainutlaatuista maailman mittakaavassa.

Luomukeruualueiden sertifiointi, huomioitavaa

- Metsät voi hakea luomukeruualueiksi, vaikka maatila ei olisikaan liittynyt luomuvalvontaan.
- Myös vain osa metsistä voidaan sertifioida luomukeruualueiksi.
- Keruualueiksi voi hakea myös ekotoneja eli vaihettumisvyöhykkeitä ja luonnonhoitopeltoja – palvelee villiruokasektoria!
- Catering-toiminta ei kuulu luomuvalvonnan piiriin, jolloin esimerkiksi maatilamatkailutila voi hyödyntää metsiensä luomukeruuotteita tarjoiluissaan.

Luomukeruualueella sallitut ja kielletyt tuotantopanokset

Kiellettyjä ovat juurikäävän torjunta urealla, kemiallinen heinäntorjunta ja tietyt kemialliset lannoitteet.

Sallittuja ovat tuhkalannoitus, juurikäävän torjunta harmaaorvakalla sekä luomukasvintuotannossa sallitut lannoitteet, maanparannusaineet ja kasvinsuojeluaineet.

Luomusertifiointi ei estä toteuttamasta tarvittavia metsähoitotoimenpiteitä talousmetsässä.

Etelä-Savon luomukeruun mahdollisuudet

Kasvullista metsämaata 1 221 000 ha
osuus maapinta-alasta (85,6%) on maan
suurin

**Luomuun sertifioitavissa
yli miljoona hehtaaria!**

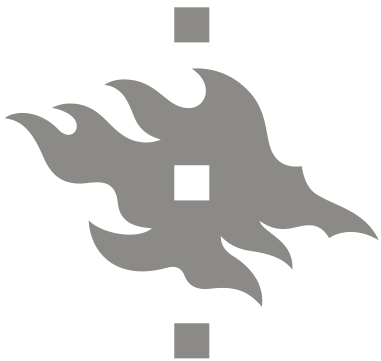
Luomusertifioinnin mahdollisuudet

Metsistämme 97 – 99 % alueesta riippuen olisi sertifioitavissa luomuun muuttamatta nykyisiä hoitokäytäntöjä

Jos kaikki sertifioitavissa olevat metsämme sertifioitaisiin luomuun, saisimme koko Suomen **maapinta-alasta** luomuun 87%.

**Meillä on valttinamme ainutlaatuinen puhtaus,
- miksi emme kertoisi sitä maailmalle?**

Kiinnostuitko?

**Hmm...
Minunkin metsäni
voisi olla
luomukeruualueetta...**

Lisätietoja

17.3. Luomuvalvontapäivä klo 10 – 15.30,
Luomuinstituutti

18.3. Luomukeruualue –info klo 9 – 12 Etelä-Savon
Ely-keskuksessa, Jääkärintie, Pyöreä torni.

Tilaisuudessa käydään läpi, mistä luomusertifiointissa
on kyse ja kuinka siihen liitytään.

13.4.2016 klo 16-18 Mikkelin Tiedepäivien METSÄILTA
Mikkelin ammattikorkeakoulun Kasarmin kampuksella,
Ravintola Dexissä.

Kysy lisää! 😊

Luomumetsistä moneksi –hanke:

Projektipäällikkö Birgitta Partanen, Ruralia-instituutti
birgitta.partanen@helsinki.fi, p. 044 538 2248

Asiantuntija Marja Pulkkinen, Etelä-Savon ELY-keskus
marja.pulkkinen@ely-keskus.fi, p. 029 502 4073

Aluejohtaja Antti Heikkilä, Suomen metsäkeskus
antti.heikkila@metsakeskus.fi, p. 029 432 4602

Luonnontuotteet monipuolistuvissa arvoverkoissa, LUMOA – hanke

Eija Vuorela, Suomen 4H-liitto, luomukeruualueesertifiointi
eija.vuorela@4h.fi, 0407151820

Luomuliiton mentorointihanke

Jaana Elo, Luomuliitto
jaana.elo@luomuliitto.fi, puh. 044 222 0879

A photograph of a field of low-lying green bushes covered in clusters of bright red berries. The scene is set in a natural, slightly hazy outdoor environment with some trees and a log in the background. The word "KIITOS!" is written in large, white, bold, sans-serif capital letters across the center of the image.

KIITOS!